

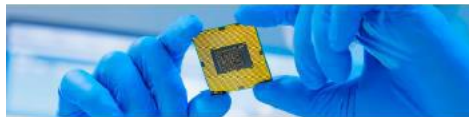
Sectoare care folosesc intens DPI și performanța economică în Uniunea Europeană

Raport de analiză la nivel sectorial, ediția a patra

Octombrie 2022

Rezumat

Proiect comun al Oficiului European de Brevete și al Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală

Echipa comună de proiect

EUIPO

Nathan Wajzman, economist-șef

Michał Kazimierczak, economist

Carolina Arias Burgos, economist

Francisco García Valero, economist

OEB

Yann Ménière, economist-șef

Ilja Rudyk, economist

Mulțumiri

Autorii sunt recunoscători pentru observațiile cu privire la proiectul de raport formulate de Mariana Karepova, președinte, Oficiul Austriac de Brevete, Sam Brand, Oficiul pentru Proprietate Intelectuală din Regatul Unit și de profesorul Ahmed Bounfour, Université Paris-Saclay.

Rezumat

a. Principalele constatări¹

- În prezent, în economia UE există 357 de sectoare care folosesc intens DPI, comparativ cu cele 353 identificate în studiul anterior (2019). Dintre aceste sectoare, 229 (64 %) folosesc intens mai multe DPI.
- Sectoarele care folosesc intens DPI au generat 29,7 % din totalul locurilor de muncă din UE în perioada 2017-2019, în creștere de la 28,9 % în perioada 2014-2016 (ajustând pentru a ține seama de mici diferențe de metodologie între studii). În medie, în această perioadă, au realizat peste 61 de milioane de angajări în UE și au generat încă 20 de milioane de locuri de muncă în sectoarele care furnizează produse și servicii sectoarelor care folosesc intens DPI. Luând în considerare și locurile de muncă indirecte, numărul total de locuri de muncă legate de DPI se ridică la 82 de milioane (39,4 %).
- În aceeași perioadă, sectoarele care folosesc intens DPI au generat peste 47 % din activitatea economică totală (PIB) în UE, în valoare de 6,4 mii de miliarde EUR. Acestea au reprezentat, de asemenea, cea mai mare parte a comerțului UE cu restul lumii și au generat un excedent comercial de 224 de miliarde EUR, contribuind astfel la echilibrarea comerțului exterior al UE.
- Sectoarele care folosesc intens DPI aduc o contribuție importantă la funcționarea pieței interne a UE. Acestea reprezintă peste 75 % din comerțul intra-UE. În timp ce țări precum Germania, Franța, Italia și Țările de Jos se situează pe primul loc în crearea de noi DPI, alte țări, printre care Ungaria, Polonia și Estonia, beneficiază, de asemenea, din plin de pe urma diviziunii muncii în cadrul sectoarelor care folosesc intens DPI. În total, aproape 7 milioane de locuri de muncă legate de DPI în statele membre ale UE sunt create de întreprinderi din alte state membre, în unele țări, ponderea acestor locuri de muncă în sectoarele care folosesc intens DPI depășind 30 %.
- În sectoarele care folosesc intens DPI, salariile sunt semnificativ mai mari decât în alte sectoare, cu o primă salarială cu 41 % mai mare decât în alte sectoare. Acest lucru este în concordanță cu faptul că valoarea adăugată per lucrător este mai mare în sectoarele care folosesc intens DPI decât în celelalte ramuri.
- O comparație a rezultatelor acestui studiu cu cele ale ediției din 2019 relevă faptul că contribuția relativă a sectoarelor care folosesc intens DPI la economia UE a crescut între perioadele 2014-2016 (studiul din 2019) și 2017-2019 (prezentul studiu), luând în considerare modificarea listei de sectoare care folosesc intens DPI.
- În rândul sectoarelor care folosesc intens DPI, ponderea economică a industriilor implicate în dezvoltarea tehnologiilor de atenuare a schimbărilor climatice (TASC) și a celor legate de mărcile ecologice a crescut în ultimii ani. Sectoarele care folosesc intens brevete TASC sau

¹ Din cauza ieșirii Regatului Unit din Uniunea Europeană în 2020, cifrele din acest raport se referă la UE-27 și, prin urmare, nu sunt direct comparabile cu cele din studiile publicate anterior, care se referă la UE-28.

mărci ecologice au reprezentat 9,3 % din ocuparea forței de muncă și 14,0 % din PIB în UE în perioada 2017-2019 și o parte semnificativă din activitatea comercială externă a UE.

- Rezultate comparabile privind contribuția la PIB și ocuparea forței de muncă a sectoarelor care folosesc intens DPI sunt prezentate pentru Islanda, Norvegia, Elveția și Regatul Unit. Contribuția sectoarelor care folosesc intens DPI la ocuparea forței de muncă s-a situat sub media UE în Norvegia, Elveția și Regatul Unit și la același nivel cu media UE în Islanda. Contribuția la PIB a fost peste media UE în Norvegia, dar sub aceasta în celelalte trei țări.

b. Sectoarele care folosesc intens DPI în economia UE

Sectoarele care folosesc intens DPI sunt definite² ca sectoare care dețin în proprietate³ un număr de DPI per angajat peste medie față de alte sectoare care folosesc DPI. În principiu, acest lucru înseamnă că un sector este identificat ca folosind intens DPI în UE dacă, pentru cel puțin unul dintre DPI luate în considerare, numărul DPI per angajat depășește media tuturor sectoarelor UE care folosesc aceleași DPI. După cum se arată în capitolele 3 și 4, aceste sectoare sunt concentrate în industria prelucrătoare, în sectorul tehnologic și în serviciile pentru întreprinderi.

Trebuie subliniat însă că majoritatea sectoarelor folosesc DPI în combinație, într-o anumită măsură. Axându-se exclusiv pe sectoarele care folosesc intens DPI, noul studiu vizează doar acea parte a economiei europene în care DPI sunt cele mai proeminente⁴.

Contribuția sectoarelor care folosesc intens DPI la cei doi indicatori economici principali, ocuparea forței de muncă și producție, este sintetizată în tabelele 1 și 2^{5,6}

Sectoarele care folosesc intens DPI au generat 29,7 % din totalul locurilor de muncă din UE în perioada 2017-2019, cu 21 % în sectoarele care folosesc intens mărci, 13 % în sectoarele care folosesc intens desene sau modele, 11 % în sectoarele care folosesc intens brevete, 6 % în sectoarele care folosesc intens drepturi de autor și procente mai mici în sectoarele care folosesc intens IG și PSP⁷. În această perioadă, în medie, peste 61 de milioane de europeni au fost angajați în sectoare care utilizează intensiv DPI, din totalul locurilor de muncă de aproximativ 207 milioane. Pe lângă contribuția lor directă la ocuparea forței de muncă, sectoarele care folosesc intens DPI generează locuri de muncă și în alte sectoare, care nu folosesc intens DPI, dar care le furnizează acestora produse și servicii ca intrări în procesele lor de producție. Folosind tabelele de intrări-ieșiri ale UE⁸ publicate de Eurostat, se poate calcula efectul indirect asupra ocupării în sectoarele care nu folosesc intens DPI. Având în vedere acest efect indirect, numărul total de locuri de muncă legate de DPI se ridică la peste 81 milioane (39,4 %).

Aceste rezultate sunt sintetizate în tabelul 1, care prezintă o defalcare pe locuri de muncă directe și indirecte.

² Vezi capitolul 2 privind metodologia. Întrucât drepturile de autor, IG și PSP au particularități deosebite, acestea au trebuit abordate diferit.

³ În acest raport, expresiile „folosirea DPI” și „proprietate asupra DPI” sunt utilizate ca sinonime și trebuie înțelese ca făcând referire la proprietate asupra DPI în toate cazurile.

⁴ Sectoarele identificate în prezentul raport ca folosind intens mărci au reprezentat 73 % din mărcile Uniunii Europene, cele identificate ca folosind intens desene sau modele 78 % din desenele sau modelele industriale comunitare înregistrate, cele identificate ca folosind intens brevete 84 % din brevetele europene și cele identificate ca folosind intens PSP 91 % din drepturile de proprietate comunitare asupra unui soi de plante înregistrate în perioada acoperită.

⁵ Pentru a reduce la minimum impactul datelor care lipsesc din statisticile economice și a evita acordarea unei importanțe nejustificate unui anumit an, indicatorii economici au fost calculați ca medie pe anii 2017-2019, cu excepția Regatului Unit, pentru care au existat date doar pentru 2017-2018.

⁶ Trebuie reținut că ponderile din PIB și ocuparea forței de muncă prezentate nu reflectă neapărat gradul în care o țară este inovatoare, ci importanța acestor sectoare în economia sa.

⁷ Contribuția totală a sectoarelor care folosesc intens DPI este mai mică decât suma contribuțiilor individuale ale sectoarelor care folosesc intens mărci, brevete, desene sau modele, drepturi de autor, PSP și IG, deoarece numeroase sectoare folosesc intens mai multe DPI. Cu toate acestea, metodologia care stă la baza studiului garantează că nu există o dublă contabilizare a contribuțiilor sectoarelor.

⁸ Tabelele de intrări-ieșiri arată fluxurile de produse și servicii între toate sectoarele economice.

Tabelul 1: Contribuția directă și indirectă a sectoarelor care folosesc intens DPI la ocuparea forței de muncă, media pentru perioada 2017-2019, UE-27

Sectoare care folosesc intens DPI	Locuri de muncă (directe)	Ponderea din locurile de muncă (directe)	Locuri de muncă (directe și indirecte)	Ponderea din totalul locurilor de muncă (directe și indirecte)
Folosire intensă mărci	43 606 597	21,1 %	59 705 627	28,9 %
Folosire intensă desene sau modele	26 768 543	12,9 %	40 142 839	19,4 %
Folosire intensă brevete	22 824 753	11,0 %	36 076 680	17,4 %
Folosire intensă drepturi de autor	12 924 552	6,2 %	16 917 340	8,2 %
Folosire intensă IG*	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul
Folosire intensă PSP	1 933 519	0,9 %	2 541 175	1,2 %
Toate sectoarele care folosesc intens DPI	61 499 614	29,7 %	81 592 215	39,4 %
Totalul locurilor de muncă în UE			206 899 343	

* Nu s-a calculat din lipsă de statistici referitoare la ocuparea forței de muncă în agricultură (statistici privind structura exploatațiilor agricole).

Notă: Ca urmare a suprapunerii folosirii DPI, suma cifrelor pentru DPI individuale depășește cifra totală pentru sectoarele care folosesc intens DPI.

Pe lângă ocuparea forței de muncă, sectoarele care folosesc intens DPI contribuie la producția economică, astfel cum este măsurată de produsul intern brut (PIB). Tabelul 2 arată că, per ansamblu, aproape 47 % din PIB-ul UE este generat în sectoare care folosesc intens DPI, sectoarele care folosesc intens mărcile reprezentând 39 %, cele care folosesc intens desene sau modele 16 %, sectoarele care folosesc intens brevete 17 %, sectoarele care folosesc intens drepturi de autor 7 %, iar sectoarele care folosesc intens IG și PSP reprezentând procente mai mici. Capitolul 4 prezintă o defalcare mai detaliată a contribuțiilor acestor sectoare la economiile naționale ale statelor membre ale UE, precum și pentru cele patru țări din afara UE incluse în acest studiu.

Tabelul 2: Contribuția sectoarelor care folosesc intens DPI la PIB, media pe 2017-2019

Sectoare care folosesc intens DPI	Valoare adăugată/PIB (milioane EUR)	Procent din PIB-ul UE
Folosire intensă mărci	5 217 903	38,5 %

Folosire intensă desene sau modele	2 101 305	15,5 %
Folosire intensă brevete	2 361 457	17,4 %
Folosire intensă drepturi de autor	934 176	6,9 %
Folosire intensă IG	15 011	0,1 %
Folosire intensă PSP	187 774	1,4 %
Toate sectoarele care folosesc intens DPI	6 375 796	47,1 %
PIB-ul total al UE	13 541 581	

Notă: Ca urmare a suprapunerii folosirii DPI, suma cifrelor pentru DPI individuale depășește cifra totală pentru sectoarele care folosesc intens DPI.

Compararea rezultatelor acestui studiu cu cele ale studiului din 2019 arată că, în perioada 2017-2019, contribuția sectoarelor care folosesc intens DPI la economia UE a fost mai mare decât în perioada 2014-2016. Cu toate acestea, comparația este îngreunată de faptul că, pentru a garanta că acest studiu reflectă structura actuală a economiei UE, a fost actualizat exercițiul de corelare utilizat pentru identificarea sectoarelor care folosesc intens DPI, rezultând o creștere a numărului acestor sectoare de la 353 în studiul din 2019, la 357 în cel prezent⁹. În plus, prezentul studiu se bazează pe date pentru UE-27, în timp ce studiile anterioare s-au bazat pe date pentru UE-28. În tabelul 3, cifrele din studiile anterioare au fost recalulate utilizând noile definiții, pentru a ilustra variația reală a contribuției sectoarelor care folosesc intens DPI.

Tabelul 3: Compararea principalelor rezultate: studiile 2013, 2016, 2019 și 2022

Contribuția sectoarelor care folosesc intens DPI (UE-27)	Studiul 2013 (2008-2010)	Studiul 2016 (2011-2013)	Studiul 2019 (2014-2016)	Studiul 2022 (2017-2019)
Locuri de muncă (directe)	28,6 %	28,5 %	28,9 %	29,7 %
PIB	46,2 %	46,1 %	46,2 %	47,1 %
Exporturi de produse și servicii	76,7 %	78,4 %	79,1 %	80,1 %

Prima coloană conține rezultatele raportate în studiul din 2013 pentru perioada 2008-2010. A doua coloană prezintă rezultatele studiului din 2016 (2011-2013). A treia coloană prezintă rezultatele studiului din 2019 (2014-2016), iar ultima coloană prezintă rezultatele studiului actual (2017-2019). Toate rezultatele studiilor anterioare au fost recalulate pentru UE-27¹⁰ utilizând definiția actuală a sectoarelor care folosesc intens DPI. Asta înseamnă că rezultatele sunt comparabile între cele patru coloane.

Astfel, contribuția sectoarelor care folosesc intens DPI a crescut în perioada 2011-2019, indiferent dacă evaluarea se face în funcție de PIB, de ocuparea forței de muncă sau de comerțul exterior. În

⁹ Deși variația netă a numărului de sectoare care folosesc intens DPI este mică, în spatele acesteia se află variații brute mai substanțiale, așa cum se explică în capitolul 2 la nota de subsol 38.

¹⁰ UE-27 se referă la actualele state membre ale UE. Această definiție a fost utilizată pentru a recalcula toate rezultatele anterioare, inclusiv cele ale studiului din 2013.

special, contribuția acestor sectoare la ocuparea forței de muncă a crescut cu 1,1 puncte procentuale în perioada respectivă, în timp ce contribuția la PIB a crescut cu 0,9 puncte procentuale.

Având în vedere că 47,1 % din PIB (valoare adăugată) în economie și 29,7 % din locurile de muncă sunt generate de sectoarele care folosesc intens DPI, valoarea adăugată *per angajat* este mai mare în aceste sectoare decât în restul economiei. Teoria economică sugerează că, *ceteris paribus*, sectoarele în care lucrătorul mediu produce mai multă valoare adăugată sunt susceptibile să plătească lucrătorilor salarii mai mari decât alte sectoare. Prin urmare, este interesant de examinat dacă această valoare adăugată mai mare se reflectă în salariile din sectoarele care folosesc intens DPI.

După cum se vede în tabelul 4, salariile din sectoarele care folosesc intens DPI sunt, într-adevăr, mai mari decât în sectoarele care nu folosesc intens DPI. Salariul mediu săptămânal în sectoarele care folosesc intens DPI este de 840 EUR, față de 597 EUR în sectoarele care nu folosesc intens DPI – o diferență de 41 %. Această „primă salarială” este de 34 % în sectoarele care folosesc intens desene sau modele, de 40 % în cele care folosesc intens mărci, de 49 % în sectoarele care folosesc intens drepturi de autor și de 65 % în sectoarele care folosesc intens brevete.

Tabelul 4: Costuri de personal în sectoarele care folosesc intens DPI, media pe 2017-2019

Sectoare care folosesc intens DPI	Costuri medii de personal (EUR/săptămână)	Primă (comparativ cu sectoarele care nu folosesc intens DPI)
Folosire intensă mărci		40,4 %
Folosire intensă desene sau modele		34,4 %
Folosire intensă brevete		65,0 %
Folosire intensă drepturi de autor		49,3 %
Folosire intensă IG*	Nu este cazul	Nu este cazul
Folosire intensă PSP*	Nu este cazul	Nu este cazul
Toate sectoarele care folosesc intens DPI		40,7 %
Sectoarele care nu folosesc intens DPI		

* Nu s-a calculat din cauza lipsei statisticilor referitoare la salarii pentru agricultură.

Comparativ cu situația din studiul din 2019, prima salarială a înregistrat o ușoară scădere. Acest lucru reflectă o creștere mai puternică a salariilor în sectoarele care nu folosesc intens DPI în perioadele 2014-2016 și 2017-2019, combinată cu impactul Brexitului (în Regatul Unit, salariul mediu în sectoarele care nu folosesc intens DPI, măsurat în EUR, a scăzut în aceeași perioadă, prin urmare, trecerea de la UE-28 la UE-27 a determinat o scădere a primei salariale asociată sectoarelor care folosesc intens DPI, *ceteris paribus*). Cu toate acestea, modelul observat în studiile anterioare continuă să se mențină, sectoarele care folosesc intens brevete și drepturi de autor generând primele salariale cele mai mari .

De asemenea, s-a examinat rolul jucat de sectoarele care folosesc intens DPI în comerțul exterior al UE. Cea mai mare parte a comerțului UE are loc în sectoarele care folosesc intens DPI, ceea ce, la prima vedere, ar putea părea surprinzător. Acest lucru se explică prin faptul că, chiar și unele

sectoare producătoare de bunuri, cum ar fi cel energetic, folosesc intens DPI,¹¹ în timp ce numeroase activități care nu folosesc intens DPI sunt, de asemenea, necomerciale¹². Din acest motiv, 93 % din importurile de produse UE constau în produse ale sectoarelor care folosesc intens DPI, iar aceste sectoare reprezintă un procent chiar mai mare din *exporturile* de produse UE, de 95,3 %. În cazul comerțului cu servicii, ponderea sectoarelor care folosesc intens DPI este mai mică, importurile și exporturile de servicii care folosesc intens DPI reprezentând 48 % și, respectiv, 41 % din totalul importurilor și exporturilor de servicii. Dacă se ia în considerare atât comerțul cu produse, cât și cel cu servicii, în perioada 2017-2019, 80,5 % din importurile UE și 80,1 % din exporturile UE au fost generate de sectoare care folosesc intens DPI.

Per ansamblu, în perioada 2017-2019, UE a înregistrat un excedent comercial global mediu de aproximativ 294 de miliarde EUR, adică 2,2 % din PIB. Excedentul comercial din sectoarele care folosesc intens DPI a fost de 224 de miliarde EUR, contribuind astfel cu peste trei sferturi din excedentul comercial total al UE. Acest excedent este generat în principal de sectoarele care folosesc intens brevete și desene sau modele, compensând deficitele mici din sectoarele care folosesc intens mărci, drepturi de autor și PSP-uri.

Tabelul 5 sintetizează volumele comerciale în sectoarele care folosesc intens DPI, pe baza datelor din 2017-2019¹³.

Tabelul 5: Comerțul exterior al UE în sectoarele care folosesc intens DPI, media pentru perioada 2017-2019

Sectoare care folosesc intens DPI	Exporturi (milioane EUR)	Importuri (milioane EUR)	Exporturi nete (milioane EUR)
Folosire intensă mărci	1 547 270	1 551 618	-4 348
Folosire intensă desene sau modele	1 232 068	1 014 158	217 910
Folosire intensă brevete	1 559 811	1 341 864	217 947
Folosire intensă drepturi de autor	229 082	249 340	-20 258
Folosire intensă IG*	13 126	1 769	11 357
Folosire intensă PSP	43 248	50 743	-7 495
Total sectoare care folosesc intens DPI	2 163 517	1 939 655	223 862
Total schimburi comerciale UE	2 701 959	2 408 212	293 747

* Numai produse.

Notă: Ca urmare a suprapunerii folosirii DPI, suma cifrelor pentru DPI individuale depășește cifra totală pentru sectoarele care folosesc intens DPI.

¹¹ Clasa NACE 0610 (*Extracția petrolului brut*) este un sector care folosește intens brevete și mărci.

¹² De exemplu, sectoarele de servicii, cum sunt cele incluse în diviziunile NACE 86 (*Activități referitoare la sănătatea umană*) și 96 (*Alte activități de servicii*). Aceste servicii sunt, în general, consumate la locul de producție.

¹³ Ca și în cazul calculului referitor la ocupare și PIB, suma cifrelor pentru DPI individuale nu este egală cu cifra globală pentru sectoarele care folosesc intens DPI din cauză că numeroase sectoare folosesc intens mai multe DPI. Cu toate acestea, metodologia care stă la baza studiului garantează că nu există o dublă contabilizare a contribuțiilor sectoarelor.

Pe lângă faptul că au o pondere mare în comerțul UE cu restul lumii, sectoarele care folosesc intens DPI au o pondere importantă și în continuă creștere și în comerțul dintre statele membre ale UE. În perioadele 2008-2010 și 2017-2019, comerțul intern în cadrul UE a crescut cu 38 %, în timp ce comerțul intra-UE cu sectoare care folosesc intens DPI a crescut cu 46 %. Prin urmare, sectoarele care folosesc intens DPI constituie un element important în funcționarea pieței unice a UE.

Ca principali factori ai comerțului între statele membre ale UE, sectoarele care folosesc intens DPI generează un total al schimburilor comerciale intra-UE care depășește totalul exporturilor lor extra-UE. Dacă se ia în considerare atât comerțul cu produse, cât și cel cu servicii, în perioada 2017-2019, 75,9 % din comerțul intra-UE a fost generat de sectoare care folosesc intens DPI. Acest impact este determinat în principal de comerțul transfrontalier cu produse, din care 85 % este generat de sectoarele care folosesc intens DPI. Impactul acestor sectoare asupra comerțului intra-UE cu servicii este mai mic, dar totuși semnificativ, reprezentând 36 % din totalul exporturilor de servicii intra-UE, fiind generat în principal de sectoarele care folosesc intens mărci (32 %).

Tabelul 6: Comerțul intra-UE în sectoarele care folosesc intens DPI, media pentru perioada 2017-2019

Sectoare care folosesc intens DPI	Comerț intra-UE	Pondere din totalul comerțului intra-UE
Folosire intensă mărci	1 942 032	53,0 %
Folosire intensă desene sau modele	1 802 177	49,2 %
Folosire intensă brevete	2 044 794	55,8 %
Toate sectoarele care folosesc intens DPI	2 781 639	75,9 %

O analiză mai atentă a activității sectoarelor care folosesc intens DPI în cadrul pieței unice a UE arată o diviziune a muncii între statele membre ale UE. Țări ca Austria, Danemarca, Germania, Italia, Luxemburg, Malta și Suedia se situează peste media UE în ceea ce privește crearea de DPI per angajat. Cu toate acestea, întreprinderile din țările care creează PI, profitând de posibilitățile oferite de piața unică, își amplasează adesea instalațiile de producție în alte state membre, din considerente legate de costuri, de piață și din alte considerente comerciale.

Astfel, sectoarele care folosesc intens DPI în România, Estonia, Republica Cehă, Ungaria, Polonia, Slovacia și Luxemburg au cel mai mare procent de locuri de muncă atribuite unor întreprinderi cu sediul în alte state membre ale UE. După cum se vede în tabelul 7, per ansamblu, 21,6 % din locurile de muncă din UE în sectoarele care folosesc intens DPI sunt generate în filiale ale întreprinderilor străine, majoritatea cu sediul în alt stat membru al UE. Dintre statele membre ale UE, numai în Cipru, Irlanda și Țările de Jos, întreprinderile din afara UE creează mai multe locuri de muncă decât întreprinderile din alte state membre ale UE. Per ansamblu, întreprinderile cu sediul într-unul din cele 27 de state membre ale UE au creat aproximativ 6,8 milioane de locuri de muncă în sectoarele care folosesc intens DPI în alte state membre.

Tabelul 7: Procentul locurilor de muncă din sectoarele care folosesc intens DPI, atribuite întreprinderilor străine, 2017-2019, media UE*

Sectoare care folosesc intens DPI	Procentul UE	Procentul non-UE	Procentul extern total
Folosire intensă mărci	11,2 %	9,2 %	20,4 %
Folosire intensă desene sau modele	14,4 %	10,2 %	24,6 %
Folosire intensă brevete	15,9 %	12,5 %	28,4 %
Toate sectoarele care folosesc intens DPI	12,3 %	9,3 %	21,6 %

* Din cauza datelor limitate, nu s-a putut face distincția între locurile de muncă create în Regatul Unit de întreprinderi cu sediul în UE și locurile de muncă create în statele membre ale UE de întreprinderi cu sediul în Regatul Unit. Prin urmare, spre deosebire de restul acestui raport, procentele din acest tabel se referă la UE-28, așa cum erau înainte de Brexit.

Notă: întreprinderile „străine” sunt întreprinderi ale căror sedii centrale sau unități care exercită controlul se află în altă țară.

În cele din urmă, datele legate de brevete și mărci sunt utilizate pentru a identifica sectoarele care folosesc intens DPI și care sunt active în domeniul inovării durabile. În general, în 2019, aproximativ una din zece cereri de brevet european din partea solicitanților UE a fost legată de TASC care vizează să reducă sau să prevină emisiile de gaze cu efect de seră¹⁴. Mărcile ecologice¹⁵ depuse de întreprinderi cu sediul în UE au o pondere similară în toate cererile de înregistrare a mărcilor UE în 2021. Tehnologiile TASC și produsele ecologice vor juca un rol important în atingerea obiectivului stabilit în Pactul verde european – o Europă neutră din punct de vedere climatic – iar întreprinderile europene se numără printre liderii mondiali în ceea ce privește aceste tehnologii și produse.

În total, au fost identificate 110 clase NACE, care fie folosesc intens brevete TASC, fie mărci ecologice, multe dintre acestea fiind legate de sectorul energetic și cel al transporturilor. Aceste două sectoare reprezintă 9,3 % din ocuparea forței de muncă și 14,0 % din producția economică în UE, contribuția lor înregistrând o creștere în ultimul deceniu. Angajații din aceste sectoare primesc, de asemenea, salarii mult mai mari decât cei din alte sectoare. Cu un procent de 60,7 % față de sectoarele care nu folosesc intens DPI, „prima salarială” în sectoarele care contribuie la inovarea durabilă este de două ori mai mare decât cea a sectoarelor care folosesc intens DPI în general (40,7 %). Exporturile de produse și servicii din aceste sectoare au crescut puternic, de la 714 miliarde EUR în perioada 2008-2010 la 1 078 miliarde EUR, adică 39,9 % din totalul exporturilor UE, în perioada 2017-2019. Importurile conexe au înregistrat și ele o creștere, dar mai lentă, de la 782 miliarde EUR în perioada 2008-2010 la 1 042 miliarde EUR, adică 43,3 % din totalul importurilor UE, în perioada 2017-2019, transformând un deficit comercial într-un excedent pentru UE în cea mai recentă perioadă. Acest lucru arată că aceste sectoare reprezintă unul dintre punctele forte specifice ale economiei UE.

Aceste cifre fiind un subset al sectoarelor care folosesc intens brevete și mărci, ele sunt deja incluse în cifrele globale prezentate în tabelele 1-5.

¹⁴ Identificarea TASC se bazează pe schema de etichetare Y02/Y04S a OEB, care face parte din clasificarea comună a brevetelor (CCB). Aceasta se referă la tehnologiile selectate care controlează, reduc sau previn emisiile antropice de GES în cadrul Protocolului de la Kyoto și al Acordului de la Paris. De exemplu, include tehnologii care contribuie la reducerea emisiilor de GES legate de producerea, transportul sau distribuția de energie și tehnologii care permit captarea, stocarea, sechestrarea sau eliminarea GES, precum și tehnologii de informare și comunicare care vizează reducerea propriului consum energetic.

¹⁵ Vezi nota de subsol 6.

Tabelul 8: Contribuția sectoarelor care folosesc intens brevete TASC și mărci ecologice la ocuparea forței de muncă, la PIB și la comerțul din UE, pentru perioada 2017-2019

Pondere din locurile de muncă în UE (directe)	Pondere din PIB-ul UE	Pondere din exporturile UE	Pondere din importurile UE	Balanța comercială UE (milioane EUR)
9,3 %	14,0 %	39,9 %	43,3 %	36 539

c. Sectoarele care folosesc intens DPI în economiile din Islanda, Norvegia, Elveția și Regatul Unit

Pe lângă cele 27 de state membre ale UE, studiul conține și rezultate de bază pentru țările AELS: Islanda, Norvegia și Elveția, precum și pentru Regatul Unit¹⁶. Contribuțiile sectoarelor care folosesc intens DPI la ocuparea forței de muncă și la PIB în aceste țări sunt prezentate în tabelul 9. Media UE este inclusă cu titlu de referință.

Contribuția sectoarelor care folosesc intens DPI este peste media UE în Norvegia și este sub medie în celelalte trei țări. Contribuția la ocuparea forței de muncă în aceste sectoare este egală cu media UE în Islanda și sub medie în Norvegia, Elveția și Regatul Unit.

¹⁶ La calcularea contribuțiilor sectoarelor care folosesc intens DPI în Islanda, Norvegia, Elveția și Regatul Unit, s-a pornit de la ipoteza că sectoarele care folosesc intens DPI în UE sunt aceleași sectoare care folosesc intens DPI și în aceste țări. În plus, din cauza lipsei de acoperire a datelor, nu s-au putut calcula contribuțiilor sectoarelor care folosesc intens IG pentru aceste țări.

Tabelul 9: Contribuțiile sectoarelor care folosesc intens DPI la ocuparea forței de muncă și la PIB în țările AELS și în Regatul Unit, media pentru perioada 2017-2019¹⁷

Sectoare care folosesc intens DPI	Locuri de muncă (directe)	Ponderea din totalul locurilor de muncă (directe)	PIB (milioane EUR)	Ponderea din PIB
Folosire intensă mărci				
IS	46 654	23,3 %	7 266	32,9 %
NO	533 340	19,1 %	158 684	43,9 %
CH	1 053 631	20,8 %	214 259	33,8 %
Regatul Unit	7 012 803	21,6 %	1 008 365	41,4 %
Folosire intensă desene sau modele				
IS	16 989	8,5 %	1 733	7,8 %
NO	216 148	7,7 %	24 067	6,7 %
CH	577 542	11,4 %	118 995	18,8 %
Regatul Unit	2 967 795	9,2 %	246 036	10,1 %
Folosire intensă brevete				
IS	12 698	6,3 %	1 967	8,9 %
NO	263 756	9,4 %	91 836	25,4 %
CH	594 315	11,7 %	140 398	22,2 %
Regatul Unit	2 623 181	8,1 %	300 064	12,3 %
Folosire intensă drepturi de autor				
IS	17 438	8,7 %	1 395	6,3 %
NO	182 693	6,5 %	19 858	5,5 %
CH	312 236	6,2 %	39 129	6,2 %
Regatul Unit	2 449 623	7,6 %	215 395	8,8 %
Folosire intensă PSP				
IS	959	0,5 %	192	0,9 %
NO	15 463	0,6 %	2 395	0,7 %
CH	44 178	0,9 %	8 780	1,4 %
Regatul Unit	188 373	0,6 %	22 513	0,9 %
Toate sectoarele care folosesc intens DPI				
IS	59 641	29,7 %	8 244	37,2 %
NO	731 005	26,2 %	176 447	48,8 %
CH	1 425 471	28,2 %	253 744	40,1 %
Regatul Unit	9 218 008	28,4 %	1 140 505	46,8 %
Toate sectoarele care folosesc intens DPI (UE)		29,7 %		47,1 %

Notă: Ca urmare a suprapunerii folosirii DPI, suma cifrelor pentru DPI individuale depășește cifra totală pentru sectoarele care folosesc intens DPI.

¹⁷ Datele pentru Regatul Unit se referă la perioada 2017-2018.

d. Metodologie și date

Metodologia de bază a acestui studiu este aceeași ca metodologia utilizată în studiile anterioare. Cu toate acestea, pentru ca prezentul raport să fie de sine stătător, o mare parte din acesta, în special capitolul 2 și apendicele 8, este dedicată documentării acestei metodologii.

Folosind date din registrele EUIPO și OEB, coroborate cu date economice din alte surse, s-a calculat numărul de mărci, desene sau modele, brevete și PSP-uri per angajat pentru fiecare sector. Sectoarele care, potrivit acestei măsurători, s-au situat peste medie au fost considerate ca folosind intens DPI. Acest calcul a fost efectuat la nivelul UE și nu s-a ținut cont de înregistrările naționale efectuate de întreprinderi în baza de date. Această abordare, parțial impusă de limitările în materie de date, este justificată, însă, de ipoteza conform căreia un sector definit ca folosind intens DPI pe baza înregistrării de către acesta a DPI-urilor la nivelul UE ar fi considerat, de asemenea, ca folosind intens DPI dacă ar fi incluse și DPI-urile naționale per angajat. Întrucât drepturile de autor și indicațiile geografice au particularități deosebite, s-au utilizat metode diferite pentru a identifica sectoarele care folosesc intens aceste DPI, după cum se explică în capitolul 2.

O ipoteză fundamentală care stă la baza metodologiei este că gradul de folosire intensă a DPI de către un sector reprezintă o caracteristică intrinsecă a sectorului respectiv, indiferent de locul în care se află¹⁸. La evaluarea contribuției fiecărui sector la economie, se măsoară numărul de locuri de muncă și PIB-ul generate de sectorul respectiv în fiecare stat membru și în UE, și nu proveniența DPI subiacente.

De exemplu, dacă o companie de automobile cu sediul în țara A construiește o uzină de asamblare în țara B, locurile de muncă și valoarea adăugată create în consecință revin economiei din țara B. Prin urmare, doar pe baza contribuțiilor la nivel de țară ale sectoarelor care folosesc intens DPI nu se pot trage concluzii cu privire la cât de inovatoare este o anumită țară. În acest exemplu, contribuția mai mare a sectoarelor care folosesc intens brevete din țara B este rezultatul deciziilor de amplasare a producției de vehicule, însă activitatea de cercetare și dezvoltare subiacentă este posibil să fi fost efectuată în țara A sau chiar în orice altă țară.

Pentru a clarifica acest aspect, capitolul 5 indică țările din care provin brevetele, mărcile, desenele sau modelele și PSP-urile din baza de date utilizată pentru noul studiu și prezintă statistici privind ponderea locurilor de muncă din sectoarele care folosesc intens DPI din fiecare stat membru și care sunt create în întreprinderi cu sediul în alt stat membru sau în afara UE. Capacitatea de a inova într-un stat membru și de a fabrica, în același timp, produsele rezultate în alt stat membru, este alt indiciu al importanței DPI în funcționarea pieței interne a UE.

¹⁸ Excepția o reprezintă IG, care sunt analizate pentru fiecare țară în parte.

Raportul complet poate fi descărcat de la
www.epo.org/ipr-intensive-industries
www.euipo.europa.eu/ipcontribution

Publicat și editat de OEB și EUIPO
München, Germania și Alicante, Spania